



BEATRIX

Meldcode bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het bevoegd gezag van Octantschool Beatrix, Julianalaan 2, 2641 HC te Pijnacker, overwegende:

- Dat Beatrix verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn cliënten en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan cliënten die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij Beatrix op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met ouders alert zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- Dat Beatrix een meldcode wenst vast te stellen zodat de beroepskrachten die binnen Beatrix werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Dat Beatrix in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- Dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van de slachtoffers behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- Dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke,

psychische, of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;

- Dat onder beroepskracht in deze code wordt verstaan: de beroepskracht die voor Beatrix werkzaam is en die in dit verband aan cliënten van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- Dat onder cliënt in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleent of de ouder daarvan.

In aanmerking nemende:

- De Wet bescherming persoonsgegevens;
- De Wet op de jeugdzorg;
- De Wet maatschappelijke ondersteuning;
- Het privacyreglement en
- De zorg voor het jonge kind;
- De wet meldcode.

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Hanteren meldcode

De meldcode is een instrument waarin de verslaggeving te vinden is van elke zorg van een beroepskracht over mishandeling of huiselijk geweld ten aanzien van een kind. Tevens zijn in deze rapportage alle aan deze zorg gerelateerde acties en handelingen van de betrokken beroepskrachten vermeld.

De meldcode wordt beheerd door de Intern Begeleider.

Noodsituaties:

- In noodsituaties wordt de politie ingelicht
- Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat cliënt of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, wordt meteen advies gevraagd aan het Advies en Meldpunt Kindermishandeling of aan het Steunpunt Huiselijk geweld. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan wordt er

zo nodig in hetzelfde gesprek een melding gedaan zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet.

- Daarnaast kan er ook hulp gevraagd worden aan de Raad voor de Kinderbescherming of aan de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg.

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling:

Stap 1: In kaart brengen en onderbouwen van de signalen

Signalen, die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten worden zo concreet mogelijk in kaart gebracht en vastgelegd. Ook de contacten over de signalen, de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen worden vastgelegd.

De school treedt in ieder geval met de ouder(s) in contact.

Bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gebruik gemaakt van het signaleringsinstrument uit bijlage 1.

Hebt u zelf geen direct contact met de kinderen uit het gezin, dan kunt u toch, als de gezinssituatie daar aanleiding toe geeft, signalen vastleggen over de situatie waarin deze kinderen zich mogelijk bevinden.

(Denk hierbij aan conciërges, administratief medewerkers etc.)

Indien er sprake is van signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht, dan worden die signalen gemeld bij de leidinggevende, conform de interne richtlijnen.

In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Het vastleggen van signalen:

Signalen worden zo feitelijk mogelijk beschreven. Als er ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd worden, dan wordt uitdrukkelijk vermeld dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Melder maakt een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. De melder noemt de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Diagnoses worden alleen vastgelegd als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

De zorgen kunnen ook na toestemming van de ouder(s) besproken worden met externe collega's zoals schoolarts, huisarts of Jeugdzorg.

Stap 2: collegiale consultatie en zonodig raadplegen van Veilig Thuis.

| |
|--|
| <p>Collegiale consultatie: Het onderling bespreken wat men gezien heeft. Dit kan met collega's, maar ook met een intern zorgoverleg.</p> |
|--|

Signalen worden met een deskundige collega besproken. Hiermee wordt de aandachtsfunctionaris Els Qualm bedoeld. De betrokken aandachtsfunctionaris stelt kwaliteit ondersteuner Aafke Sizoo op de hoogte. In onderling overleg wordt bepaald of er contact met Veilig Thuis wordt opgenomen. De gang van zaken wordt beschreven en opgeslagen. Indien er reden toe is in de verwijsindex. De betreffende beroepskracht blijft bij dit proces betrokken. Ook kunnen de zorgen met externe collega's als schoolarts, huisarts en Jeugdzorg na toestemming van de ouders besproken worden.

Stap 3: Gesprek met de cliënt.

Signalen worden met de ouder(s) besproken. Bij behoefte aan ondersteuning bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder(s) kan de leerkracht, na overleg met een aandachtsfunctionaris, Veilig thuis of de schoolmaatschappelijk werker om raad vragen.

Gesprekspartners:

Leerkracht en

- Aandachtsfunctionaris, òf
- Intern begeleider, òf
- Directielid

Opbouw in het gesprek:

- Heet de ouder(s) welkom en leg hen het doel uit van het gesprek;
- Beschrijf de zorgen die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan;
- Nodig de ouder(s) uit om een reactie hierop te geven;
- Geef pas na deze reactie zonedig en zo mogelijk een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kunt u daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruiken.

Het doen van een melding, zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder(s), is alleen mogelijk na overleg met VT en indien:

- De veiligheid van de cliënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- Als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder(s) door dit gesprek het contact met u zal/zullen verbreken.

Leg de overweging vast in een rapportage.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Altijd in deze fase Veilig thuis bellen voor hun oordeel.

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder(s) het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Besluit na deze afweging of er een melding bij het VT komt of dat het bij een advies blijft.

Melden en bespreken met de ouder(s):

Kunt u de kinderen niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of twijfelt u er aan of u voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

- Meld uw vermoeden bij Veilig Thuis;
- Sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- Overleg bij uw melding met VT wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw leerling en zijn/haar gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.
-

Bespreek uw melding vooraf met het kind (vanaf 12 jaar) en of met de ouder(s) (als het kind nog geen 16 jaar oud is).

1. Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
2. Vraag kind/ouder(s) uitdrukkelijk om een reactie;
3. In geval van bezwaren van kind/ouder(s), overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
4. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om het kind te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om het kind door het doen van een melding daartegen te beschermen;
5. Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van het kind de doorslag moet geven.

Van contacten met kind/ouder(s) over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van het kind, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat kind/ouder(s) daardoor het contact met u zal/zullen verbreken.

Verantwoordelijkheden van Beatrix voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.

Om het voor beroepskrachten mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt Beatrix er zorg voor dat:

- Binnen de organisatie en in de kring van gezinnen bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- Regelmatig een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- Er voldoende aandachtsfunctionarissen beschikbaar zijn die de beroepskrachten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- De meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- De werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zonodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- Afspraken worden gemaakt over de wijze waarop Beatrix zijn beroepskrachten zal ondersteunen als zij door cliënten in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.

Let wel: Waar "ouder(s)" vermeld staat wordt ook "verzorger(s)" bedoeld.

Bijlage 1: Signalenlijst kindermishandeling 4-12 jaar

Bijlage 2: Stroomschema stappenplan

Bijlage 1:

Signalenlijst kindermishandeling 4-12 jaar

1. Psychosociale signalen

Ontwikkelstoornissen

- . achterblijven in taal-, spraak-, motorische-, emotionele en/of cognitieve ontwikkeling
- . schijnbare achterstand in verstandelijke ontwikkeling
- . regressief gedrag
- . niet zindelijk

Relationele problemen, ten opzichte van de ouder(s)

- . totale onderwerping van de wensen van de ouder(s)
- . sterk afhankelijk gedrag ten opzichte van de ouder(s)
- . onverschilligheid ten opzichte van de ouder(s)
- . kind is bang voor ouder(s)
- . kind vertoont heel ander gedrag als ouder(s) in de buurt zijn

Relationele problemen, ten opzichte van andere volwassenen

- . bevriezing bij lichamelijk contact
- . allemansvriend
- . lege blik in de ogen en vermijden van oogcontact
- . waakzaam, wantrouwend

Relationele problemen, ten opzichte van andere kinderen

- . speelt niet met andere kinderen
- . is niet geliefd bij andere kinderen
- . wantrouwend
- . terugtrekken in eigen fantasiewereld

Gedragsproblemen

- . plotselinge gedragsverandering
- . labiel, nerveus gespannen

- . depressief
- . angstig
- . passief, in zichzelf gekeerd, meegaand, apathisch, lusteloos
- . agressief
- . hyperactief
- . destructief
- . geen of nauwelijks spontaan spel, geen interesse in spel
- . vermoeidheid, lusteloosheid
- . niet huilen, niet lachen
- . niet tonen van gevoelens, zelfs niet bij lichamelijke pijn
- . schuld- en schaamtegevoelens
- . zelf verwondend gedrag
- . eetproblemen
- . anorexia/boulimia
- . slaapstoornissen
- . bedplassen/broekpoepen

2. Medische signalen

Lichamelijke kenmerken (specifiek voor lichamelijke mishandeling)

- . blauwe plekken
- . krab-,bijt of brandwonden
- . botbreuken
- . littekens

Verzorgingsproblemen (specifiek voor verwaarlozing)

- . slechte hygiëne
- . onvoldoende kleding
- . onvoldoende geneeskundige en tandheelkundige zorg
- . veel ongevallen door onvoldoende toezicht
- . herhaalde ziekenhuisopnamen
- . recidiverende ziekten door onvoldoende zorg
- . traag herstel door onvoldoende zorg

3. Overige medische signalen

- . ondervoeding
- . achterblijven in lengtegroei
- . psychosomatische klachten (buikpijn, misselijkheid, hoofdpijn etc.)

4. Kenmerken verzorgers/gezin

Ouder-kind relatiestoornis

- . ouder(s) troost(en) kind niet bij huilen
- . ouder(s) klaagt(klagen) overmatig over het kind
- . ouder(s) heeft irreële verwachtingen ten aanzien van het kind
- . verzorger toont weinig belangstelling voor het kind

Signalen ouder

- . geweld in eigen verleden
- . apathisch en (schijnbaar) onverschillig
- . onzeker, nerveus en gespannen
- . onderkoeld brengen van eigen emoties
- . negatief zelfbeeld
- . steeds naar andere artsen/ziekenhuizen gaan ('shopping')
- . afspraken niet nakomen
- . kind opeens van buitenschoolse opvang afhaken
- . verzorger met psychiatrische problemen
- . verslaafde verzorger

Gezinskenmerken

- . 'multi-problem' gezin
- . ouder die er alleen voorstaat
- . regelmatig wisselende samenstelling van gezin
- . isolement
- . vaak verhuizen
- . sociaal-economische problemen: werkloosheid, slechte behuizing, migratie
- . veel ziekte in het gezin
- . draaglast gezin gaat draagkracht te boven
- . geweld wordt gezien als middel om problemen op te lossen

5. Specifieke signalen bij seksueel misbruik

Lichamelijke kenmerken

- . verwondingen aan genitaliën
- . vaginale infecties en afscheiding
- . jeuk bij vagina en/of anus
- . problemen bij het plassen
- . recidiverende (=terugkerende) urineweginfecties
- . pijn in de bovenbenen
- . pijn bij lopen en/of zitten
- . seksueel overdraagbare ziekten

Relationele problemen

- . angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder
- . sterk verzorgend gedrag, niet passend bij de leeftijd van het kind (parentificatie)

Gedragsproblemen, afwijkend seksueel gedrag

- . excessief en/of dwangmatig masturberen
- . angst voor lichamelijk contact of juist zoeken van seksueel getint lichamelijk contact
- . seksueel agressief en dwingend gedrag ten opzichte van andere kinderen
- . niet leeftijdsadequaat seksueel spel
- . niet leeftijd adequate kennis van seksualiteit
- . angst voor zwangerschap
- . angst om zich uit te kleden
- . angst om op de rug te liggen
- . negatief lichaamsbeeld: ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam
- . schrikken bij aangeraakt worden
- . houterige motoriek (onderlichaam ´ op slot ´)
- . geen plezier in bewegingsspel

6. Signalen specifiek voor kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld

Gedragsproblemen

- . agressie: kopiëren van gewelddadig gedrag van vader (sommige kinderen, met name jongens kopiëren hun vaders gedrag door hun moeder of jongere broertjes/zusjes te slaan)
- . alcohol- of drugsgebruik
- . opstandigheid
- . angst
- . depressie
- . negatief zelfbeeld
- . passiviteit en teruggetrokkenheid
- . zichzelf beschuldigen
- . verlegenheid
- . suïcidaliteit

Problemen in sociaal gedrag en competentie

- . sociaal isolement: problemen thuissituatie geheim te houden en ondertussen aansluiting te vinden met leeftijdgenoten (zonder ze mee naar huis te nemen)
- . wantrouwen ten aanzien van de omgeving
- . gebrek aan sociale vaardigheden

Schoolproblemen

- . schooluitval
- . moeite met concentreren
- . overcompenseren (opvallend extra inzet op school)

7. Signalen specifiek voor het syndroom van Münchhausen by Proxy (MBPS)

- . onderzoeksgegevens kloppen niet met het ziektebeeld
- . medische gegevens over eerdere behandelingen is moeilijk te verkrijgen
- . symptomen verdwijnen wanneer verzorger en kind worden gescheiden
- . een broertje of zusje is overleden of eveneens vaak ziek
- . de moeder niet terugschrikt voor ingrijpende onderzoeken of het onder

narcose brengen van het kind en daar zelfs op aan dringt

- . voorvallen vinden in de avonden en weekeinde plaats waarbij een beroep wordt gedaan op andere artsen

- . de volgende klachten worden gepresenteerd: bewusteloosheid, insulten, apneu, diarree, overgeven, koorts, lethargie

- . het kind heeft een aanzienlijke ziektegeschiedenis met steeds andere klachten

- . de moeder is werkzaam in de gezondheidszorg of beschikt over een zeer grote medische kennis

- . het verhaal van moeder bevat kleine tegenstrijdigheden

- . vaak van arts wisselen

Het onderscheid met postnatale depressie bij de moeder, wiegendood of kinderen die niet goed groeien veroorzaakt door iets anders dan MBPS, is dat in deze gevallen de moeders vaak dankbaar zijn als ze ontlast worden van de zorg voor hun kind, terwijl bij MBPS-moeders die zorg niet willen uitbesteden.

Bijlage 2: Stroomdiagram (vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling

